

Eurolandia eta federazioa

1. Trinitate saindua: % 3a

Eurolandiaz berriz ere.

Esanak:

Jose Manuel Barroso Europako Komisioko presidentea 2013ko urtarrilean: “*euroaren aurkako arrisku existentziala alboratu da.*”

2013ko apirilean: “*EBn krisiaren okerrena gainditu da.*”

Maiatzaren 15ean ere gauza bertsua aipatu zuen¹.

Izanak:

EBko hurrengo estatu kideak atzerapen ofizialean daude orain: Txekiar errepublika, Grezia, Espainia, Frantzia, Italia, Zipre, Austria, Portugal, Finlandia, Herbehereak.

Egonkortasun eta Hazkunde Ituna:

Jakina denez, EBko estatu kideek aurrekontu-defizit ‘gehiegi’ baztertu behar dute.

Egonkortasun eta Hazkunde Ituna (ingelesezko *Stability and Growth Pact*, SGP) dela eta, adostu dute bi irizpideri eustea: defizit/BPGren ratio %3a izatea eta zorra/BPGren ratio %60a izatea.

Le Parisien-eko artikulu batean, *L’incroyable histoire de la naissance des 3% de deficit* izenekoan, zertxobait azaldu zen² :

“Ce haut fonctionnaire, Guy Abeille, l’avoue aujourd’hui : les 3 %, inventés en une heure un soir de juin 1981, ne reposaient sur aucune théorie économique mais, pour cette raison sans doute, il convint parfaitement à François Mitterrand, qui avait exigé, pour faire barrage à ses ministres trop dépensiers, un chiffre rond et facile à retenir.”

Zergatik zifra hori? Zer dela eta %3a? Zergatik defizit publikoa ezin da %3 baino handiagoa izan?

Ondoko txostenean³ ere zerbait aipatu zen.

Izan ere, Guy Abeille-k honela erantzun zuen %3 arauaz galdetu zitzaionean:

“We came up with the 3% figure in less than an hour. It was a back of an envelope calculation, without any theoretical reflection. Mitterrand needed an easy rule that he could deploy in his discussions with ministers who kept coming into his office to demand

¹ Ikus <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=23949>.

² Ikus <http://www.leparisien.fr/economie/l-incroyable-histoire-de-la-naissance-des-3-de-deficit-28-09-2012-2184365.php>.

³ Ikus <http://www.presseurop.eu/en/content/news-brief/2776341-secret-3-finally-revealed>. Bill Mitchell-ek dioenez, “*Note that this reporting, itself, is misleading because wealth is a stock and GDP is a flow and the SGP budget deficit rule is specified in terms of 3 per cent of GDP (the size of the flow of national output and income in any given period).*”

money ... We needed something simple. 3%? It was a good number that had stood the test of time, somewhat reminiscent of the Trinity."

Zifra onartu zen ordu bete baino lehenago, ez zegoen, horretarako, inongo oinarri teorikorik. Mitterrand-ek arau erraz bat behar zuen. Zertxobait behar zen, soila. %3a? Zifra ona zen, Trinitatea gogoratzen duen zer bait.

Hortaz, Trinitatea, erlijioa!

Hau dun/duk hau!

Sinestezina!

Mitchell-ek dioenez, *Egonkortasun eta Hazkunde Ituneko* arau horiek zifra arbitrarioak dira, fartsa oso baten emaitzak, gobernuaren ahalmena murrizteko.

2. EBZ: paranoia ala soluzioa?

Bill Mitchell-ek artikulu eder bat idatzi du EBZ-z⁴: finantza monetario irekiaz aritu da.

Izan ere, EBZ-ren urteko txostenean Moneta Politika (*Monetary Policy*) izeneko atalean bi gai azaltzen dira, non argi ikusten den egungo sistema burutu ezinezkoa dela.

Gai batean honelako baieztapena azaltzen da: EBZ-ren estatutuak aztertu behar dira, eurogunean politika monetarioaren bi helburuak, prezio egonkortasuna eta enplegu osoa, lortzeko asmoarekin.

Proposamenek bide luzetxoa egin dute eztabaidetan.

Kasurako Werner Langen alemaniar kontserbatzaileak prezio egonkortasuna lehenesten du, EBZ gobernu-zorra finantzaketa baztertuz, edozein kostutan⁵.

Mosler-ek dioenez, [edozein kostutan](#), alegia, zenbait herrialdetan gazterian langabezia %60 baino handiagoa, ia etengabeko geldialdia Europar Batasunean (EB) zehar, zerbitzu publikoak murriztuz eta pobreziaaren proportzioak handituz.

Langen-en ustez, EBZ-k ez du inoiz finantzatuko gobernu zorra. Inoiz ez!

Beste aldetik, Holandan jaiotako Derk Jan Eppink liberalaren iritziz, EBZ-ren lehen agindua eurogunean prezio egonkortasunari eustea da eta agindu horrek menpeko helburuak baliogabetzen ditu, hazkunde ekonomiakoa eta enplegua sortzea barne.

Beste iruzkin batean berriz prezioaren egonkortasuna onesten du, Hitzarmen edo Tratatuetan eta EBZ-ren estatutuetan agertzen den moduan, azpimarratuz politika monetarioa ezin dela egiturazko erreforma beharrezkoen eta politika ekonomiko jasangarriaren ordezkoa izan.

Baina txostenean [Biagio Bossone](#)-ren eta [Richard Wood](#)-en lana ere agertzen da⁶.

⁴ Ikus <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=26300#more-26300>,

⁵ Ingelesez, "... the ECB must concentrate primarily on the goal of price stability, and that ECB financing of government debt is unlawful and must be prevented at all costs..."

Bi autorek aitortzen dute banku zentralak fondoak zabaldu ahal dizkiela herrialde kideei **zero** kostuan –“*the cost of producing money is zero*”- eta banku zentrala ezin dela likidezirik gabe geratu –“*cannot become illiquid*”.

Hau da, EBZ ezin da inoiz sosik gabe geratu⁷ – “*the ECB can never go broke*”-.

Beraz, proposamena erraza da:

- 1) EBZ-k kide estatuei euroak hornikuko dizkie nahiko defizita ahalbideratzeko, enplegu eta produkzioa handitzearren.
- 2) Ez dago zor publikorik jaulkiko
- 3) Zergak ez dira igoko
- 4) Interes tasak ez dira altxatuko
- 5) Berehala *Job Guarantee* program martxan jarri ahalko da
- 6) Troika joan ahal da – ez gehiago banku erreskaterik
- 7) Hazkundera berriz martxan dagenez, egiturazko aldakteak –zerbitzu publiko hobeak, eskola hobeak, osasungintza hobak eta abar- bideratu daitezke

Mitchell-ek esaten duenez, ez da behar inongo dirurik inprimatzea, oro har gobernuak gastatzen dute banku kontuak kreditatuz. Ez dute gastatzen dirua inprimatuz.

Hala ere, proposamen hori ez da berria.

Izan ere, 1943an Abba Lerner-k inoiz ekonomialari batek idatzi dituen 14 orrialderik hoberenak idatzi zituen: *Functional Finance and the Federal Debt* izeneko artikulua *Social Research* aldizkarian azaldu zen⁸, 10 bol. 38-52 orr.

Lerner-ek defizitari buruz honela zioen:

“Many of our publicly minded men who have come to see that deficit spending actually works still oppose the permanent maintenance of prosperity because in their failure to see how it all works they are easily frightened by fairy tales of terrible consequences.”

Eta Mitchell-ek gogoratzen digu *defizit terrorismoa* ez dela afera berria⁹.

Honela segitzen du Mitchell-ek:

- (i) *He was writing at a time when there was scepticism in the academy about the new ideas,*
- (ii) *he suggested [these ideas] were “extremely simple”,*

⁶ Halaber, ikus Biagio Bossone eta Richard Wood (2013) *Overt Money Financing of Fiscal Deficits: Navigating Article 123 of the Lisbon Treaty*: <http://www.economonitor.com/blog/2013/07/overt-money-financing-of-fiscal-deficits-including-navigation-through-article-123-of-the-lisbon-treaty/>.

⁷ Ikus, halaber, Mitchell-en *The ECB cannot go broke – get over it* izeneko lana: <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=19402>.

⁸ Ikus http://www.epicoalition.org/docs/functional_finance.pdf.

⁹ Ingelesez, “So if you think all the *deficit terrorism* is new think again. The amplifiers that propagate it are more powerful now (blogs, E-mail, cable TV etc.) but *the same worn out fear mongering was there in the 1940s as Lerner was writing as it is in 2013.*”

- (iii) *but “learned professors who find it hard to abandon ingrained habits of thought” who find it hard to abandon ingrained habits of thought”,*
- (iv) *had tried to make more complicated by “dressing it up to make it more complicated and accompanying the presentation with impressive but irrelevant statistics”.*

Gogoratu: Euskal Herrian badago joera bat ekonomia eta estatistikak erabat nahasteko!

Ondorioak:

- a) Inprimaketa¹⁰ horrek ez dio eragingo *gastatutako* diru kopuruari
- b) Finantza monetario irekia da euroguneko krisiaren aurkako soluziorik efektiboena, batasun monetarioa apurtu barik.

Gogoratu Warren Mosler-en proposamenak EBrako¹¹.

Gehigarria:

Honako iruzkin bat idatzi du Warren Mosler-ek (November 28, 2013) Mitchell-en artikuluz¹²:

“Excellent!!!

Not to forget a technicality.

The ecb would need to pay interest on the euro balances it creates when spending/lending, in order to support their policy rate (if positive).

They call it sterilization and note they necessarily spend/lend first, then sterilize/borrow.”

3. Suspertzea Europar Batasunean?

Hona hemen azken hilabeteetako EBri dagozkion zenbait data.

Dirudienez, esportazioak izan dira atzerapenaren kontrako suspertzearen motorra¹³.

Izan ere,

- a) *Gross domestic product rose 0.3 percent from the previous three months ... the European Union’s statistics office in Luxembourg said today.*
- b) *The euro-area economy returned to growth in the second quarter after a record-long recession, driven by a rebound in exports from the 17-nation currency bloc.*
- c) *Exports rose 1.6 percent in the second quarter from the previous three months, while imports increased 1.4 percent, today’s report showed.*

Bai, baina...

¹⁰ Mitchell-ek dioenez, *“I would not use the term “printing” but the principle is clear. Spending creates inflation risk not how that spending is facilitated.”*

¹¹ Ikus <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2012/05/21/warren-mosler-en-proposamenak/>.

¹² Ikus <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=26300&cpage=1#comment-32215>.

¹³ Ikus *Euro-Area Exports Drive Rebound After Record Recession*: <http://www.bloomberg.com/news/2013-09-04/euro-area-exports-drive-economic-rebound-after-record-recession.html>.

W. Mosler-ek gogoratzen digunez¹⁴,

Esportazio netoek jasagarriak izateko dibisak¹⁵ erosi behar dira, eta hori ez dute egingo, zio ideologikoak direla kausa¹⁶.

Orduan, zer?

Batzuk Alemaniaren mirakuluaren¹⁷ zain daude.

Baina, Bill Mitchell-ek behin eta berriz dioenez¹⁸, EBn hazkundera sortzeko, gastu publiko gehiago behar da:

*“The point is that **more public spending** is required immediately to generate growth in Europe.”*

Eta dogma ere aipatzen du:

*“While **the dogma** is that a nation that cuts its wages will improve competitiveness is rife, the reality is clearly different.”*

Are gehiago, Mitchell-en ustez, ideologia alemaniarren ergelkeria (sic) alemaniarren aurka itzul daiteke¹⁹:

*“History isn’t kind to our view of Germany and the ideology that infests its ruling elite and is, seemingly shared by the population. Once again they are spearheading a political position that **not only pushes significant and damaging intervention in the affairs of other neighbouring nations but also is likely to back-fire and damage itself.**”*

4. Euroguneko krisia, irudietan

Datuak eta irudiak.

BPG: <http://www.bbc.co.uk/news/business-13361934>

Langabezia: <http://www.bbc.co.uk/news/business-13359367>

Aurrekontu defizita: <http://www.bbc.co.uk/news/business-13366011>

Zorra: <http://www.bbc.co.uk/news/business-13361930>

¹⁴ Europe – Remember That Net Exports Are Not Sustainable Without Buying FX: <http://softcurrencyeconomics.com/2013/09/04/europe-remember-net-exports-sustainable-without-buying-fx/>.

¹⁵ I.e., FX: http://en.wikipedia.org/wiki/Foreign_exchange_market eta <http://www.investopedia.com/terms/f/foreign-exchange.asp>.

¹⁶ Mosler-ek: *“Net exports not sustainable without buying fx, which they won’t do for ideological reasons. Instead the currency firms to the point where the trade surplus fades, as has happened repeatedly.”*

¹⁷ Ikus *The euro area needs a German miracle*: <http://www.bruegel.org/nc/blog/detail/article/1135-the-euro-area-needs-a-german-miracle>.

¹⁸ Ikus *Fiscal deficits in Europe help to support growth*: <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=25147#more-25147>.

¹⁹ Ikus *The stupidity of the German ideology will come back to haunt them*: <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=25231#more-25231>.

Oharrak:

- i) *Datuak*: the chart shows data for all of the countries that officially use the euro as well as the UK, which is included to allow for comparisons
- ii) *BPG*: percentage change from previous year
- iii) *Zorra*: debt as a proportion of GDP

5. Sistema federalak

Hona hemen sistema federal baten ezaugarriak²⁰:

- a) estatuaren mugen barruko merkataritza librea
- b) bankugintza arau uniformeak estatu barnean
- c) banku zentral bat egonkortasun finantzarioa bermatzeko (federazio barruan banku guztiekiko azken baliabideko bermatzailea)
- d) estatu barruan gobernu zentralaren transfer fiskalak estatuaren lehentasunen arabera (outputaren hazkundera eta enplegua maila handian eusteko)
- e) barneko lan-indarraren migrazioa ez oztopatzea

Sistema horren barruan, moneta jaulkitzaileak, erakunde federalak, gai izan behar du era askean gastatzeko eta zorra jaulkitzeko gastu netoa berdintzearen, baldin eta, maila federalean, borondatezko arauak badaude indarrean banku zentralari zuzenki Altxor Publikoaren eragiketak finantzatzen eragozteko.

Banku Zentralak eta Altxor Publikoak, gobernu zentralaren baturiko bi parteek, batera lan egin behar dute segurtatzeko Altxor Publikoko eragiketak finantza sisteman eteterik gabe gauzatzen direla. Hau da, banku zentralak banku pribatuen kontuak kreditatzen ditu Altxor Publikoaren gastu desioen arabera.

Krisi denboran, gobernu federala beti prest dago kide estatuei fondoak hornitzeko, baita pizgarri fiskalak sortarazteko ere, baldin eta estatu bat edo eskualde bat arazotan badago.

AEB eta Australia sistema federalak dira, Europar Batasuna (EB) ez.

Europako batasun monetarioak ez dauka horrelako federazio funtzionamendurik, eta horixe da oraindik krisian segitzeko argudiorik garrantzitsua.

Eurogunean dagoen beharrik handiena benetako egitura federala sortzea da. EB oso urrun dago helburu horretatik eta horrek esan nahi du hurrengo krisia laster etorriko dela.

Izan ere, Bill Mitchell-ek dioenez, datuek horixe erakusten dute²¹:

- i) *"... my reading of the data [recent Eurostat data] tells me that austerity continues to weigh down growth and prosperity in the Eurozone as industrial production and employment fall."*
- ii) *"The data tells us that Eurozone production and employment still going backwards = 5 years after the crisis began."*

²⁰ Ikus <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=25420>.

²¹ Ikus <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=25405>.

- iii) *“The most recent data is clear – Eurozone production and employment still going backwards. The related data indicators, which are not usually reported in the mainstream media (...) show that trends are worsening.”*

6. Europar Batasuna: bankugintza batasun bakarra porrot egitera kondenatuta dago

Bill Mitchell-ek afera ekarri berri du jendartera²².

EBren porrota begi-bistan dagoenean, ahalmen fiskal federal sendoa sortu zezaketen erreformen aurka egon zen dinamika bera presente dago gaur egun ere, bankuak erregulatzeko eta beraien banku gordailugileak babesteko *Single Supervisory Mechanism* delakoaren sormenaren inguruko eztabaidetan.

Alemaniarrek, inflazioaz daukaten paranoia irrazionala dela medio, beren pisu politikoa ari dira erabiltzen bankugintza politikaren diseinuan eragina izateko, eta oso litekeena da emaitzak urriak izatea. Porrot egitera kondenaturik daude, baldin eta test zorrotz bat egitera behartuak badira.

1977an Europar Komisioak *Mac Dougall Report*²³ argitaratu zuen, finantza publikoa federazio batzuetan (AEBak, Kanada, Australia, Suitza) eta hiru estatu unitarriotan (Frantzia, Italia eta Britainia Handia) analizatuz.

Ikusi nahi zuten nola moneta komun batek funtzionatzen duen gobernu egitura deszentralizatuak direnean (kasu, gobernu estatuak Australian edo AEBetan) ahalmen fiskalekin eta moneta jaulkitzaileko gobernu zentrala eta banku zentrala egonik.

(Mitchell-en hitzez: *If you read the Report in detail you will wonder why the Eurozone was ever created. The issues the MacDougall report identified certainly were still relevant at the time the Lisbon Treaty was bulldozed through to form the monetary union.*)

Txostenak zioenez, finantza publikoko arloan, etorriko diren urte askotarako, baliteke Europako Komunitatea ez dela izango analizatu ditugun erabat integratutako batasun ekonomikoak bezalakoak.

Zenbait aldagai ikertuz (*per capita*-ko errenta desberdintasunak²⁴, erregio desberdintasunak²⁵, erregioen arteko birbanaketa²⁶, fluktuazio ziklikoak²⁷), konturatu ziren Europako Komunitatean ez zedulda mekanismo aiposak eskari negatiboen shockei aurre egiteko.

²² Ikus *Single banking union doomed to fail*: <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=26537>.

²³ REPORT OF THE STUDY GROUP ON THE ROLE OF PUBLIC FINANCE IN EUROPEAN INTEGRATION: http://ec.europa.eu/economy_finance/emu_history/documentation/chapter8/19770401en73macdougallreport1.pdf.

²⁴ *“Per capita income inequality was “at least as unequal” between the EC states (9 at the time) and the 72 regions that comprise these states “as they are on average between the various regions of the countries we have studied.”*

²⁵ *“Once the “equalising effects” of national government spending and taxation was taken into account, “regional inequalities in per capita income” in the nations studies were reduced “on average” by “about 40%” (“by more in Australia and France, by less in the U.S.A. and Germany).*

But the “redistributive power between member states of the Community’s finances, by comparison, is very small indeed (1%); partly because the Community budget is relatively so small ...”

²⁶ *“The “redistribution through public finance between regions in the countries studied tends to be reflected to a large extent ... in corresponding deficits in the balances of payments on current account of the poorer regions, with corresponding surpluses in the richer regions. These deficits and surpluses are of a continuing nature.”*

Eta hauxe ondorioztatu zuten:

“... this is an important reason why in present circumstances monetary union is impracticable.”

Are gehiago, ohartu ziren federazioetan gastu zibil asko (erditik bi herenera) gobernuaren maila baxuagoetan uzten zirela, gizarte segurtasuna normalki erantzukizun federala zela, baita gastuaren finantza ere.

Txostenean, Europan batasun monetario efektibo baterako beharrak azpimarratu ziren²⁸, ondoko ondoriora iritsiz: *“Existing national federations enjoy such union internally, and its maintenance is powerfully assisted by the largely automatic equalising and stabilising inter-regional flows through the channels of federal finance.”*

Honela bukatu zuten Txostena:

Egindako analisisien arabera, federazio baten gastu federal minimoak, gutxienez, BPG-ren %10a izan beharko luke.

Nahiz eta ikertutako federazioetan gastu federalak BPG-ren %20tik %36rako tartean zeuden.

Denbora hartan, Europako gastuaren maila BPG-ren %1en ingurukoa zen.

Zoritxarrez, 1988an aginduta, 1989an *Delors Commission Report* publikatu zuten²⁹, Europako Batasun Monetarioarako hiru epe gomendatuz.

Maastricht-eko Ituna 1992 sinatu zuten, Delors Txostenaren 2. eta 3. epeko gomendioak.

Argi dagoenez, euroa martxan jartzeko, MacDougall Txostenean azaldu zen mezua galdu zen. Eztabaida Maastricht-eko prozesuan gauzatu zen, non, Alemaniaren paranoiaren ispilu gisa, *Stability and Growth Pact* (SGP) adostu zuten.

Alemaniko mesfidantza tartean, zer dela eta nahi zuten lehendabizi batasun monetarioa eraiki?

²⁷ “As well as redistributing income regionally on a continuing basis, public finance in existing economic unions plays a major role in cushioning short-term and cyclical fluctuations. For example, one- half to two-thirds of a short-term loss of primary income in a region due to a fall in its external sales may be automatically offset through lower payments of taxes and insurance contributions to the centre, and higher receipts of unemployment and other benefits.”

²⁸ “1. “There is a case for Community involvement when developments in one part ... ‘spill over’ into other parts, or indeed all of it”. They argue that when structural or cyclical events occur (they mention unemployment as an example) the aim of central action should be “to ensure as far as possible that the benefits of closer integration are seen to accrue to all, that there is growing convergence – or at least not widening divergence – in the economic performance and fortunes of member states”.

2. The Community must look for “transfers of expenditures from national to Community levels”. They also suggested that if the Community budget was to be used “as an instrument for helping to stabilise short-term and cyclical fluctuations in economic activity” the resources at the Community level would have to be significantly increased.

They considered that the way forward for an effective monetary union would be some form of public sector federation (small or large depending on the political considerations) which would perform “important equalisation and stabilisation functions”.

²⁹ Ikus http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/emu/road/delors_report_en.htm.

Mitchell-en hitzez: “*The answer is that Germany knew all along that if they suppressed real wages for their own workers they could gain growth by selling products (export surpluses) to these partner states. This would be easier if there was no exchange rate risk to deal with.*”

Baina ez zegoen inongo ahalmen federalik sortuta, MacDougall Txostenak esentzial modura gomendatzen eta artikulatzen zuen bezala.

SGP delakoa zentzugabeko mugapena zen, zeren egonkortzaile automatikoeek kasu askotan defizitak %3 baino askoz haratagora bultzatu baitzituzten krak gailurrean.

Eta azken aipamen horrek gaurko eztabaidara ekartzen gaitu, bankugintza batasun bakarraren sortzera eta Alemaniak afera ulertzeko etengabeko ezgaitasunera.

2013.12.16an EBZ-ko nagusi Mario Draghi-k adierazpen bat³⁰ egin zuen *Committee on Economic and Monetary Affairs of the European Parliament* delakoaren aurrean.

Adierazpenean, Draghi-k 2014ko azaroan martxan jartzeko *Single Supervisory Mechanism* (SSM) delakoaren azken garapenak aipatzen ditu, EBZ-ren ikuspuntutik: SSM martxan jartzeko praktikan hiru elementu dira oinarritzko: sistema bakar bat, autoritate bakar bat eta funts bakar bat.

Mitchell-en iritiz, atzean dago Alemaniaren tema, hots, sistema berrian, banku solbentziaren erantzukizunak kide estatu mailan geratzen direlako seta, zeinak izatez esan nahi baitu ez dagoela inolako erreforma efektiborik.

Mitchell-ek dioenez, azken ‘zirriborro akordioa’ *Council of the European Union* delakoak plazaratu zuen, 2013.11.28an.

167 orrialdeko proposamen horrek alemaniar finantza ministro Wolfgang Schäuble-k 2013.05.28an, *Financial Times*-en idatzitako artikulua³¹ antza eta oihartzuna du.

Schäuble-k idazten duenez, europar erabaki funts bakar bat izan ordez, modeloa funts nazionaletan oinarrituko da, zeintzuk [jadanik existitzen baitira kide estatu batzuetan](#).

Mitchell-en aburuz,

- a) Hori kodea da alemaniar beldurrerako, hau da, europar autoritate zabal baten (proposaturiko Europar Bankugintza Autoritate) menpe funts bateratu bat egongo balitz, berak parte hartuko luke banku porrot bat egongo denean, gordailuak seguru zaudela segurtatzeko. Orduan Alemaniak, beste nonbait porrot egindako bankuetarako, funtsak ordaindu beharko zituzkeen.
- b) Alemaniarrek ez lukete onartuko aski finantzaturiko funts federal bat edukitzea, gordailugileak babestearren.

Zirriborroaren proposamenek bankuek finantzaturiko erabaki funts nazionalen sortzea aipatzen dute, zeintzuk ustez erabiliak izango diren banku porrot bat estaltzeko. Funts separatu horiek maila federaleko erabaki funts bakar baten kontraste dira. Alemaniak ez du azken funts modeloa nahi, zeren pentsatzen baitu funts eskaera gehiegiri aurre egin beharko liokeen.

³⁰ Ikus <http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2013/html/sp131216.en.html>.

³¹ Ikus <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/8bdaf6e8-b89f-11e2-869f-00144feabdc0.html?siteedition=uk#axzz2owKdcEGm>.

Kontua da, kide estatuek, atzerritar moneta bat (euroa) erabiltzen dutenez, ez daukatela inongo bermerik beren mugen barruko gordailugileak babestuen izan daitezkeen segurtatzeko. Ezin dute beren zor propioa bermatu, are gutxiago beste edozein pasiborik.

Bukatzeko, Mitchell-en iritziz,

- 1) Banku gordailugileak babesteko bide bakarra eta banku sistema egonkor bilakatzeko bide bakarra Europako Banku Zentralari (EBZ-ri) *'lender of last resort'*, alegia, azken baliabideko mailegu-ematearen ahalmena ematea da.
- 2) Gainera, segurantzaren funts federal bat martxan jarri behar da banku porroti aurre egiteko³².
- 3) Federazio batek soilik lan egin dezake baldin eta ezaugarri eta irizpide batzuk badaude, alegia, alemaniarrek inoiz permitituko ez dituztenak berak.

Horrek guztiorrek erakusten du zer dela eta eurogunea bera geldialdirako eta, gutxienez, haren kide estatu batzuen arteko krisi periodikoetarako errezeta den.

³² Gogoratu Warren Mosler-en proposamenak Eurolandiarako: <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2013/02/14/mosler-en-eurolandiarako-proposamena/> eta <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2012/05/21/warren-mosler-en-proposamenak/>.